

LOES HORTENSIUS EN JORIEN GALESLOOT

PLUSTRAJECT VERBINDT VO EN VSO

Uitval en verwijzingen naar het vso voorkomen en de ondersteuningsstructuur in de school versterken. Dat is de inzet van het 'Plustraject', een proeftuin van samenwerkingsverband Amstelland en De Meerlanden, waarin het Amstelveen College en het Altra College Haarlemmermeer (vso) nauw samenwerken. Na een pilot van anderhalf jaar vertellen de twee projectleiders Loes Hortensius en Jorien Galesloot over de opzet, de bevindingen en het vervolg van de pilot. Emiel Helmich (Sardes) volgde de pilot en voerde de evaluaties uit.

Naar aanleiding van een ondersteuningsvraag van het Amstelveen College aan het Altra College werden er een aantal gesprekken gevoerd over leerlingen die vanwege hun gedrag vastliepen in het onderwijsproces, vertelt Galesloot, die orthopedagoog is bij het Altra College. "Tijdens deze gesprekken zeiden we tegen elkaar: waarom doen we dit niet structureler en eerder? Vervolgens hebben we een werkwijze en een structuur bedacht – het Plustraject – om vo en vso meer met elkaar te verbinden met het doel zoveel mogelijk leerlingen in het reguliere vo te houden. Het Plustraject wil de schil rond de leerling – mentor en docenten – verstevigen." Met steun van het samenwerkingsverband is de afgelopen anderhalf jaar een pilot uitgevoerd.

Na de evaluatie (december 2022) wordt het Plustraject door de projectleiders doorontwikkeld om de werkwijze passend te maken voor alle scholen van het samenwerkingsverband.

TWEELEDIG

De pilot is tweeledig. Allereerst is het Plustraject erop gericht om de betreffende leerlingen adequaat te ondersteunen en te voorkomen dat zij uitvallen of worden verwezen naar het vso. Daarnaast wordt op basis van deze individuele trajecten bekeken hoe de ondersteuning in de school verbeterd kan worden. "De individuele trajecten kunnen zwakke plekken in de ondersteuningsstructuur aan het licht brengen", zegt Hortensius, die als onderwijsadviseur interim ondersteuningscoördinator is geweest op het Amstelveen College. "Je komt tijdens het traject immers dingen tegen die op school beter of anders georganiseerd kunnen worden. We kijken dus steeds of en hoe we de casuïstiek kunnen vertalen naar de ondersteuningsstructuur. Dat is een belangrijk onderdeel van het project, omdat er hierdoor ook andere leerlingen van kunnen profiteren."

SUCCESPLAN

Leerlingen die ondanks extra ondersteuning dreigen vast te lopen, en in principe in staat zijn om een regulier vo-diploma te halen, kunnen voor het Plustraject worden aangemeld. In de pilot van anderhalf jaar hebben zes leerlingen zo'n traject gevolgd. Dat houdt in dat er op basis van een gedegen analyse en in samenspraak met alle betrokkenen een 'succesplan' wordt gemaakt met doelen en afspraken. Het traject duurt drie keer zes weken en om de zes weken is er een tussenevaluatie op basis waarvan zaken kunnen worden bijgesteld.

De Plustrajecten worden uitgevoerd door mentoren en ondersteuners van het Amstelveen College, die daarbij worden gecoacht door professionals van het Altra College. "Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat de vso-professionals de ondersteuning uitvoeren", zegt Hortensius. "Zij vervullen echt een coachende rol en zijn niet de directe begeleider van de leerling. Daardoor heeft het traject ook een professionaliserende functie."

COACHING

De coaching vanuit Altra is onder meer gericht op het begrijpen van het gedrag van de leerling, zodat op basis daarvan passende

ondersteuning kan worden georganiseerd, vertelt Galeslout. "De coach observeert in de klas bijvoorbeeld de interactie tussen docent en leerling(en) en bespreekt daarna met de docent wat voor de leerling werkte: wat deed de docent op de momenten dat de leerling goed meedeed in de les?"

Ook onderzoekt de Altra-coach samen met de docent op basis van gesprekken met leerling en ouders en (zo nodig) informatie van voorgaande scholen of hulpverlening welke ondersteuningsbehoeften de leerling heeft. De coach bespreekt vervolgens met de docent wat deze ondersteuningsbehoeften vragen van zijn of haar handelen in de klas. De coaching is dus gericht op wat de leerling van de docent nodig heeft om goed aan het onderwijs te kunnen deelnemen.

EXPERTISECENTRUM

"In de pilot zijn we als vso echt aangehaakt aan de ondersteuningsstructuur van het Amstelveen College", vertelt Galeslout. "Twee dagen per week was er een docent van Altra op de school en ik was er als orthopedagoog één dag per week. Wij waren aanwezig bij de besprekingen van de betreffende leerlingen in het ondersteuningsteam en het multidisciplinair overleg. Dat was in deze pilotfase heel zinvol,

maar het is de bedoeling om de aanpak in de toekomst meer ambulante vorm te geven. Dat betekent dat de school Altra invliegt op het moment dat een leerling het Plustraject ingaat. Op deze manier zal het Altra College steeds meer als expertisecentrum gaan functioneren.”

INCLUSIVITEITSGEDACHTE

Helmich heeft de afgelopen anderhalf jaar tussenevaluaties uitgevoerd en heeft recentelijk het eindevaluatierapport opgeleverd. De opbrengsten zijn met name op schoolniveau positief, vertelt Helmich. “Dankzij de gedegen analyse bij de start van een Plustraject zijn er tekortkomingen in de ondersteuningsstructuur duidelijk geworden. Zo bleek bijvoorbeeld dat bij een aangemelde leerling de extra ondersteuning nog niet was ingezet. Nu wordt er heel goed bekeken welke stappen er al zijn gezet en wat nodig is. Die analyse aan het begin is zeer belangrijk gebleken. Voorwaarde is dan ook dat de ondersteuners daar tijd voor hebben en nemen.”

Belangrijkste voorwaarde voor het succes van de aanpak is volgens Galesloot echter de inclusiviteitsgedachte. “Inclusief onderwijs is de basis van deze aanpak en die visie moet binnen de school breed worden gedragen. Dat betekent bijvoorbeeld dat je niet een aparte voorziening of setting gaat inrichten, maar dat je ervoor kiest om leerlingen in de klas, in de school ondersteuning te bieden. Dat is een belangrijk uitgangspunt van het Plustraject.”

MEER INFORMATIE

Loes Hortensius

hortensius@hotmail.nl